

הלכות שבת סימן שלט

אם לא יכנס אָז, ומפּל מקום (ד) לכתחלה יש לנהר שלא יבוא לידי כף (וענין בטרור אַבְנֵי הַעֵזָר סימן סד).
(כ) וְלֹא חוֹלְצִין (כא) וְלֹא מִבְּמִין, (כב) וְאֵין פּוֹנְסִין, (כג) וְלֹא מַקְדִּישִׁין (כד) וְלֹא מַעְרִיכִין (ה) (כה) וְלֹא מַתְרִימִין וְלֹא מַפְרִישִׁין (כו) תְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂוֹת, (כז) וְאֵין פּוֹדִין הַבֶּן, (כח) וְאֵין מַגְרִישִׁין, וְאֵלֶּאֱדָא־סֶפֶן הוּא גַט שְׂכִיב־מַרְע (כט) (דחקיה לה עלמא). (ל) וְיִבְלֵם אִם נַעֲשֵׂו, (לא) שׁוֹגְגִין אוֹ מוֹזְדִּין אוֹ מְטַעֲיִן, מַה שְּׁעֲשֵׂו עֲשׂוּ: ה' לַחֲנוּס אֵת (לב) הָאֱלֻמְנָה לֹא יבוא עֲלֶיהָ בִּיאָה רֵאשׁוּנָה

ט רביש' מתשובה ומכבי מהירר ישראל ותרין שם י גשין עיי כ ירושלמי וכתבתי הר"ד וראש הפסוק שם דכחה ל תרין שם קשם הירושלמי

באר היטב

בשלה"ה: (ה) ולא מתרמיין. [הנינו תרמי בדה"ב]. ותרמי צבור דבר שנוגע אל הכלל היו מתרמיין בשבת, ט"ז, ע"ש. ועי' סימן שו ס"י"ב:

משנה ברורה

חלקים משעוה (שהשעוה נחלקת לתת"ף חלקים פירושי), שהוא החשבון של כל חדש אם יתחלק השנה ל"ב חלקים בשנה, אפלו הכי לא ידפדפו ביום ששי, לפי שהחדש שבתורה הוא שלשים יום שלמים, ולכן צריך שצאע ליום שלשים ואחד בשעת הפדיון³², וכיון שיום שלשים ואחד הוא בשבת ידחה עד אחר שבת: (כח) וְאֵין מַגְרִישִׁין. אפלו בגט שנתקב קדם שבת, שמא יבוא לכתובה: (כט) דתקיה לה עלמא. הינו, שרוצה לגרש אשתו כדי שלא תזקק ליהום, התירו לו לגרש בשבת, כדי שלא תטרף ועמו עליו אם לא יעשו רצונו. (לט) ומרבי באפר דלית בה פסול משום מקדש, כגון ששכנתב הגט מערב־שבת לא נכתב בו זמן היום אלא כתוב בו שבוע זו סתם, דכשר בכי האי גונא, כמו שכתוב באבן־העזר סימן קכז: (ל) וְיִבְלֵם וכו'. אבל המבאר בסעף זה קאי, חוץ מהפרשת תרומות ומעשרות דבארנו לעיל דאם הפרישן במזיד אסור בו ביום: (לא) שׁוֹגְגִין וכו'. שוגג הוא, כגון ששכח שהיום שבת או שחשב שדבר זה מתר לעשות: ה (לב) הָאֱלֻמְנָה וכו'. ראשונה. השעם, דבאלמנה וכן בגרושה, כיון שהיא בעולה עקר הנקנין לרשתה ולמעשה נדה היא הביאה ולא החתה³³, ונמצא כקונה קנין בשבת. וענין באבן־העזר סימן סד סעף ה דבאר שם המחבר, דאף באלמנה לא בעינן ביאה ממש, וסגי אם היתה יחוד הראוי לביאה לקנותה על־דריגה קנון גמור לקנהי כנשואה לכל דבר, וכן הסכימו הרבה פוסקים. ולפי זה אה פנס אותה בערב־שבת ונתתה טהורה, והנכניסה אחר החפה לחדר מבעוד יום ונתחד עמה ולא היה שם בני־אדם, קנה אותה קנון גמור ומתו אחר־כך לבוא עליה בשבת, אבל אם לא היתה טהורה מבעוד יום, או שלא נתחד עמה בחדר מיוחד מבעוד יום, אסור לבוא עליה בשבת. ולכן יש לזהר קודם לשעושים חפת אלמנה בערב־שבת, שיעשו את החפה מבעוד יום גדול כדי שיהיה ראי לחדר עמה אחר החפה. ודע, דהרבה אחרונים כתבו דאפלו בבתולה יש לזהר לכתחלה שיתחדרו אחר החפה בערב־שבת מבעוד יום, דיש אומרים דחפה שלנו מה שפעמידין אותן תחת הכלונסאות לא מקרי צדין חפה והיא כמקדשת בעלמא, ואם־כן קשבה עליה בלילה ביאה הראשונה הוא קונה קנין בשבת, (ל) ואף דבבתולה סגי אפלו ביחוד בעלמא מבעוד יום ולא בעינן דוקא יחוד הראוי לביאה, ולכן אפלו אם היתה נדה, או שבני־אדם נכנסין ויוצאין שם באתו חדר ולא הגי יחוד הראוי לביאה, אף־על־פי־כן תרי חפה גמורה וקונה בבתולה קנון גמור לקנהי כנשואה בכל הדברים, וצריך ליחד להחתן אותו החדר והגי כהנכניסה לביתו. ועל־כן אם נכנס את הבתולה בערב־שבת והכניסה אותה לחדר מבעוד יום, אף שהיא צדין לא טבלה ובני־אדם נכנסין ויוצאין באתו חדר ונדבלאו הכי

שער העיון

(טו) ענין באבן־העזר סימן סד: (י) מגן־אברהם: (יא) דאפלו אם יקדש אותה בכסף וייתר אותה מבעוד יום, לכלי עלמא לא מהני זה ביבמה להיות כאשתו, דעקר כניסת היבמה היא בביאה [אחרונים]: (יט) רש"י: (כ) בית־יוסף: (כא) רש"י: (כב) שלטי־הגבורים פרק משילין: (כג) רמב"ם: (כד) תוספת' שבת ושא' ושבן כתוב בהרמב"ם, ודלא כמגן־אברהם דמדמי זה למבשל. ומכל מקום לעקר הדין איני יודע טעמו של הרמב"ם אמאי מקל במזיד לו במוצאי־שבת, הא כיון דפסק מבבשל כרבי יהודה, לא מצינו במגמא שיחלק רבי יהודה במזיד בין דאורייתא לדרבנן, וכבר כתבנו בזה בבאור הלכה בריש סימן שיח, עין שם. ומפל מקום לענין דינא גודאי אין להחמיר בזה, דבלאו הכי פסק הגר"א אפלו במלאכה דאורייתא כרבי מאיר, ובדרבנן גודאי יש להקל בזה: (כה) בהגרא' ושיא שהבאתי דבריהם לעיל בריש סימן שיח, עין שם: (כו) והנינו אף לענין דיעבד אם הפרש הוא בתרופה, וכנ"ל כקערי' קטן מקודם [מבש"ז סימן תמד סק"ב]: (כז) מגן־אברהם בשם תרומת־הדשן: (כח) מגן־אברהם והשובת חכם צבי ותוספת־שבת ושא', דלא כפי"ח ושא' (כט) אחרונים: (ל) הגאון מליסא בספרו שלו. וענין פסתחית־תשובה אבן־העזר סימן סד מה שכתב בשם הפנהגה אפלו לענין אלמנה, ובל־שפן לענין בתולה דבדאי אין להחמיר בדיעבד. וענין עוד בבאור הגר"א באבן־העזר סימן נה וביסמין סד מה שכתב לענין חפה,

עברות באין על־ידי זה: טלטול מקצה של הנרות³⁰, וגם כמה נשים ההולכות לחפה מאחרות זמן הנלקת הנרות על־דריגה³¹ ומדליקות בבית־המשותף, ויותר טוב היה שלא להדליק אז כלל. ועל־כן מה נכון מאד למי שהיכלת בידו (טו) שלא לעשות הנשואין כלל בערב־שבת, ובפסח סמוך לחשכה, פי אף אם הנשואין יתקו בזמנם, על־פליפנים מסתעף מה עוד כמה קלקולים, וכנ"ל. אם נתאחר החפה עד חשכה ובידי השושבינין נרות, אף דקנא לן דמקצה פל זמן שהוא בידו מוליכו למקום שירצה³², מפל מקום הקא יתן הנרות לאינו־יהודי, דכל שאפשר לסלק המקצה מידו מחיב לסלק [פמ"א]: (כ) וְלֹא חוֹלְצִין שמא יכתב שטר חליצה לחלוצה³³ [רש"י]. ואפלו לקבע מקום לחליצה אסור, (ח) שלא יתא נרצה כאלו דנין בשבת³⁴. ויכול לקבע בליל מוצאי־שבת שתהיה החליצה ביום ראשון, ואם יש צורך גדול יכול לקבע אפלו בבית־המשותף בערב־שבת על יום ראשון, אם אי אפשר בענין אחר [פמ"ג בא"א סק"ג]: (כא) וְלֹא מִבְּמִין. דבמה (יא) שמיבם אותה נקנית לו להיות אשתו לכל דבר כנשואה ממש, והרי כקונה קנין בשבת, (יט) ועוד, שמא יכתב כתובה: (כב) וְאֵין פּוֹנְסִין. הינו (כ) אפלו קדש אותה מבעוד יום אסור להכניסה בשבת לחפה, ובחפה קונה אותה לכמה דברים, וכנ"ל: (כג) וְלֹא מַקְדִּישִׁין. שום דבר לנבואה, שיאמר יְהוָה זו הקדש, משום דכיון שמקדש באמירתו החפץ להקדש (כא) הרי מוציא באמירה זו החפץ מרשותו לרשות גבוה דמי למקח וממכר³⁵, מה שאין פן לפסק צדקה לעניים מתר³⁶, וכן כשיאמר (כז) 'הרי עלי להקדש כך וכך' גם־כן מתר. וענין לעיל בסימן שו במשנה ברורה סעף־קטן כז: (כד) וְלֹא מַעְרִיכִין. שיאמר 'ערכי עלי' או 'ערך פלוני עלי', שנותן להקדש כפי שניו, דהוי דמקח וממכר: (כה) וְלֹא מַתְרִימִין. כהמה או שום דבר לנבואה, שיאמר 'הרי דבר זה חכם, והכל מטעם הניל'. ומה שכתב בל"א מפרשין וכו', שהוא דומה (כט) כמקדש אותן פרות שהפריש, ועוד, שהוא כמתקן דבר שאינו מתקן³⁷. ואם עבר והפריש, (כז) במזיד לא יאכל³⁸ בין לו בין לאחרים עד מוצאי־שבת משעם קנס, (כח) ואם היה בשוגג מתר אפלו לו מיד: (כו) תְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂוֹת³⁹. והוא הדין (טו) חלה³⁰. וענין לעיל בסימן רסא במשנה ברורה סעף־קטן ד: (כז) וְאֵין פּוֹדִין. אפלו בכלי ששונה חמשה סלעים, שדומה למקח וממכר. (כז) ואין לומר יתן המעות לכהן בערב־שבת, וכשצאע היום שלשים ואחד בשבת שאז הוא זמן פדויה, וחול הפדיון, לפי שאז לא יוכל לברך, שפיון שצדק לא חלה המצוה עליו אף יאמר 'צונתי', ובשבת נמי לא יוכל לברך כיון שאז אינו עושה כלום⁴⁰, לכן ימתין עד אחר השבת. (כח) ואפלו אם בלו לו בערב־שבת כ"ט יום וי"ב שעות ותשצ"ג

הלכות שבת סימן שלט

ביאורים ומוספים

[משנב ס"ק יט]

כי פמה עברות פאין על-ידי זה: טלטול מקצה של הגרוחה⁽²⁰⁾, וגם פמה נשים ההולכות לחפה מאחרות זמן הדלקת הנרות על-ידי זה⁽²¹⁾ וכו', ואף דקמא לן דמקצה כל זמן שהוא בידו מוליכו למקום שירצה⁽²²⁾.

20) ואף שלכאורה יש לחוש בכך גם משום חשש גרימת כיבוי הנרות, כתב התוספת שבת (ס"ק ט) שכיון שנהגו בחופה לקחת כמה נרות המדובקים יחד, הרי הם נחשבים כמדורה (שכתב המשנ"ב לעיל (סי' רעז ס"ק י) שבמקום שאין רוח מותר לפתוח את הדלת כנגדה) ולא גזרו בה משום גרם כיבוי, ועוד, שכיון שהקפידו מאד לקחת נרות בזמן החופה, נחשב הדבר כצורך גדול, שאם לא יעשה כן הרי הוא כהפסד מרובה שבו לא גזרו משום גרם כיבוי.

21) ואם רוצות הנשים להדליק נרות קודם החופה, אך אינן רצות לקבל שבת שמא תצטרכנה לעשות מלאכה לאחר מכן, כתב לעיל (סי' רסג ס"ק כא) שעליהן להתנות בשעת ההדלקה שאינן מקבלות שבת עד לאחר החופה.

22) ואע"פ שאסור לטלטל נר אפילו לצורך גופו או מקומו (כמבואר בשו"ע לעיל (סי' רעט ס"ב)), ואם כן אינו יכול להוליכו למקום שירצה (כמבואר לעיל (סי' שח ס"ק יג)), כתב בשו"ע הלכות (סי' שיש) לומר שמדובר בנר שכבה, אלא שעדיין ראוי להדלקה, שיש המתירים לטלטלו לצורך גופו או מקומו, כמובא לעיל (שם ס"ק לד).

[משנב ס"ק כ]

שְׁמָא יִכְתֵּב שְׁטֵר חֲלִיצָה לְחֻצָּה⁽²³⁾ וכו', שְׁלָא יְהֵא נִרְאָה כְּאֵלוֹ דְּנִין בְּשֶׁבֶת⁽²⁴⁾.

23) ומה שלא אסרו לעשות כן משום מלאכות 'קושר' ו'מתיר' מצריכים לקשור ולהתיר את קשרי הסנדל, ביאר הגרי"ש אלישיב (הערות ביצה לו, ב) שכיון שאין זה קשר אומן, והתרת קשר שלא על מנת לקשור אינה אסורה אלא בקשר אומן, אין לאסור חליצה מחמת זה. ועוד, שיתכן שמדובר בסנדל שהיה קשור מערב שבת, ובאופן זה ניתן היה לחלוץ בשבת בלא לעבור על איסור 'קושר'.

24) וטעם נוסף כתב השו"ע (אהע"ז סי' קסט 'סדר חליצה בקצרה' ס"ק טז) בשם התרומת הדשן (סי' רכא), שכיון שהוא מכשיר את המצוה, נראה הוא כמתקן ובונה. והדרכי משה (שם אות ד') כתב, שיש בזה משום הכנה משבת לחול.

[משנב ס"ק כא]

גְּרֵי מוֹצֵיאֵוּ בְּאִמְרֵיהֶּוּ זֶה הַחֶפֶץ מִרְשׁוֹתָו לְרֵשׁוֹתָו גְּבוּהַ וְדָמִי לְמִקְחַ וּמִמְכָּרָה⁽²⁵⁾, מה שְׁאֵין פֶּן לְפִסְקֵךְ צְדָקָה לְעֵנִיִּים מִתְּרָה⁽²⁶⁾.

25) ולענין הפקר בשבת, שנחלקו בו ראשונים ואחרונים, דעת הגרי"ש אלישיב (ספר זכרון דרוור יקרא עמ' שמה) שלצורך שבת, כגון כדי להשתמש בכלי שאינו טבול, יש לסמוך על המתירים. ובדעת האוסרים, כתב הגר"ש אויערבך (שו"ת מנחת שלמה ח"ב סי' פא) שאין זה ברור שלדעתם נחשב הפקר כהקנאה וכשמפקיר דבר הרי הוא כמקנה אותו לציבור, ולכן יש לאסור משום מקח וממכר, אלא עיקר טעמם הוא שגם סילוק רשותו מהחפץ אסור בשבת. וראה מה שכתבנו עוד לעיל (סי' רמו ס"ק יד).

ולענין זכיה מהפקר, כתב הפמ"ג (סי' שעא א"א ס"ק ז) שכיון שאין כאן קונה ומקנה, לא נחשב הדבר כמקח וממכר, והביאו בהגהות רעק"א (על המג"א ס"ק ו). וסיים שעדיין צ"ע לדינא. ודעת הגר"ש אויערבך (שש"כ פכ"ט הע' ג) שעל כל פנים אסור לקנות מהפקר באופן שמעשה הקנין ניכר לכל, כגון על ידי הגבהה וכו'.

26) ולנודר ליתן מעות לחזן, כתב השו"ע לעיל (סי' שו ס"ז) שנהגו להקל בכך, וביאר המשנ"ב שם (ס"ק לג) שמותר לעשות כן אף אם

החזן עשיר, כיון שיש בזה משום צורך מצוה שיתפלל לפני העמוד.

[משנב ס"ק כה]

שְׁהוּא כְּמִתְקֵן דְּבַר שְׁאִינוֹ מִתְקַן⁽²⁷⁾. וְאִם עֵבֶר וְהִפְרִישׁ, כְּמוֹזִיד לֹא יֵאָכַל⁽²⁸⁾.

27) וטעם נוסף לדבר כתב בשו"ת אבני נזר (או"ח סי' תיח אות טז), שכיון שמפריש את חלק הגבוה מחלק ההדיוט, יש בכך משום 'בורר'.

ובשו"ת שבט הלוי (ח"ד סי' לח) כתב שלעשר בשבת, אין זה שייך לדין מכה בפטיש באוכלין (ראה בביה"ל לעיל (סי' שיח ס"ד ד"ה והדחתן)), כיון שאינו מכין את המאכל לאכילה, אלא רק מסיר ממנו את האיסור.

28) דין זה כתב בביה"ל לקמן (סי' תקכו סכ"ג ד"ה אם עבר) שתלוי במחלוקת הראשונים, שלדעת הרשב"א אסור לאכול את הפירות שעושר אפילו כשאין לו פירות אחרים לאכלם בשבת, ובדעת הרמב"ם הביא מהלחם משנה שביאר שהאיסור הוא רק אם יש לו פירות אחרים לאכול.

[משנב ס"ק כו]

תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת⁽²⁹⁾, וְהוּא הַדִּין חֻלְהָ⁽³⁰⁾.

29) ומי שיש לו פירות בערב שבת ואין לו זמן להפריש מהם תרומות ומעשרות, או שאינו יכול להפריש חלה מן העיסה, דעת החזו"א (דמאי סי' ט ס"ק ז-יג, ובספר מנוחה נכונה עמ' סה) שיכול להתנות בערב שבת, דהיינו שיאמר את נוסח ההפרשה בלשון עתיד 'ותר מאחד ממאה שאני עתיד להפריש' וכו', ובשבת יאמר את הנוסח הרגיל, וביאר בשו"ע הלכות (ס"ב) שההפרשה תחול בשבת, ובערב שבת אינו עושה אלא תנאי להתיר את ההפרשה בשבת. [ואם נמצא ברשותו נוסח ההפרשה, הורה הגרי"ש אלישיב (דרך אמונה ח"ג פ"ט מהל' מעשר ס"ק פא) שיכול לומר בערב שבת 'כל מה שאני עתיד להפריש ולחלל בשבת יהא כנוסח הכתוב ברשותי כדת'].

ואם אמר בערב שבת את הנוסח באופן המוטיל, דעת הגר"ש אויערבך (שש"כ פי"א הע' עז) שאפשר שדי במה שיאמר בשבת שרוצה שתחול ההפרשה כעת, על פי הנוסח שאמר בערב שבת [ומהחזו"א המובא לעיל נראה שאומר הנוסח המלא].

ומי שנהג להפריש תרומות ומעשרות אף ממוצרים שיש עליהם הכשר מנוף מוסמך, ושכח להפריש או להתנות על ההפרשה בערב שבת, הורה החזו"א (ארחות רבינו ח"ג עמ' רמט, והלכות שבת בשבת ח"ב פי"ח סל"ז) שכיון שמנהגו אינו אלא חומרא, רשאי הוא להפריש מהם תרומות ומעשרות גם בשבת.

30) ואשה ששכחה להפריש תרומות ומעשרות מפירות, או ששכחה להפריש חלה מעיסה, וכבר קיבלה שבת בהדלקת הנרות, כתב בשו"ת הר צבי (או"ח ח"א סי' קמב) שכיון שהפרשת תרומה וחלה הן מהמצוות שהאשה משתעבדת להן ובדרך כלל אינה מקבלת שבת קודם שתקיימן, נחשב הדבר כקבלת שבת בטעות, ויכולה היא עדיין להפריש תרומה וחלה. מאידך, דעת הגר"ש אויערבך (שש"כ פמ"ג הע' קיד ובח"ג שם) שרק הפרשת חלה מוטלת על האשה, אך הפרשת תרומה שיש בה דינים רבים ומסופעים, מסתבר שאינה מוטלת אלא על הבעל. והוסיף, שמימי אשה שאינה נשואה, מסתבר שאף הפרשת תרומה מוטלת עליה כהפרשת חלה.

ולענין הפרשת חלה ביום טוב, כתב לקמן (סי' תנו ס"ק י) שאם חיוב הפרשת החלה חל ביו"ט, דעת כמה אחרונים שמותר

הלכות שבת סימן שלט

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק לב]

וְלִיכָא אֶסוּר מְשוּם שְׁקוּנָה קִנְיָן בְּשֶׁבֶת, שְׁפָכֵר קִנְיָה אוֹתָהּ מִבְּעוֹד יוֹם³⁴ וְכו', קְשָׁעוּשֵׁין הִתְפָּה בְּעֶרְב־שֶׁבֶת שֶׁיַּעֲשֶׂוּ הִתְפָּה מִבְּעוֹד יוֹם גְּדוּלָה³⁵.

34) ולקדש אשה בערב שבת או בערב יום טוב על מנת שיחולו הקידושין בשבת או ביו"ט, כתב בשו"ת עמק יהושע (סי' ט) שמותר לעשות כן, כיון שחלים הקידושין מאליהם, וכן כתב בשו"ת מחנה חיים (או"ח ח"ג סי' כב).

35) ולענין חופה בערב יום טוב, כתב לקמן (סי' תקמו ס"ק ט) שאף על פי שלכתחילה ראוי לעשותה בשחרית כדי שיוכל הבעל לשמוח עם אשתו יום אחד קודם הרגל, וגם שיוכל לעשות את הסעודה הראשונה ביום חול, מ"מ בשעת הדחק מותר לעשותה אפילו סמוך לחשיכה. ובשם המג"א כתב, שבמדינתנו נהגו שלא לישא אשה בערב יו"ט כלל, ואם יש צורך בדבר אין להחמיר.

וחופה הנערכת בעשרה בטבת שחל בערב שבת, כתב הרמ"א לקמן (סי' תקנ ס"ג) שהמנהג הוא לערוך את החופה לאחר תפילת מנחה.

וחופה הנעשית ביום ששי שהוא ערב י"ז בתמוז, כתב האשל אברהם (בוטשאטש מהדו"ק סי' תקנא ס"ב) שאף שבכל ערב שבת יש להקדים את החופה, במקרה זה יש להקדימה ביותר, שיש לחוש שמא יגיע זמן בין השמשות, ויתחילו ימי בין המצרים.

[משנ"ב ס"ק לד]

אָסוּר לְהַפְצִילֵן³⁶.

36) ואם אינו מתכוין להשתמש במים אלו מיד, כתב הערוך השלחן (סי"ה) שיש בכך אף משום איסור 'בורר'. מאידך, הקצות השלחן (סי' קמו בדה"ש ס"ק לה) כתב שבסילוק הקיסמין לצדדים כשאין הקיסמין מעורבים במים אלא צפים מלמעלה אין משום איסור 'בורר'. ואם הקיסמין נמצאים על פני כל המים, הפמ"ג (א"א ס"ק יד) מסתפק בכך, והקצות השלחן (שם) צידד להתיר.

המשך מעמוד קודם

31) וממה שכתב שיש בזה חיסרון מחמת הברכה, כתב בשוה הלכות (סי' שו ס"ב) שמשמע שאין איסור לעשות כן מצד הקנין, כיון שמותר לעשות קנין בערב שבת על מנת שיחול בשבת, וכן כתב החו"א (דמאי סי' ט ס"ק יב) שחלות הקנין בשבת אינה בכלל איסור זה. וראה מה שכתבנו לעיל סי' רנב ס"ק א.

32) ותינוק שזמן פדיונו הוא במוצאי שבת בשעה מאוחרת, ורוצים הרווי להקדים את הפדיון בכמה שעות כדי שיהיה הדבר ברוב עם, כתב בשו"ת שבט הלוי (חי"ח סי' רלט) שאין לעשות כן אלא לאחר שיעברו משעת הלידה כ"ט ימים י"ב שעות ותשצ"ג חלקים, ומ"מ אין צורך להמתין עד שיעברו משעת הלידה ל' יום תמימים מעת לעת.

[משנ"ב ס"ק לב]

עָרַךְ הַקְּנִיָן לִישׁוּתָהּ וְלִמְעֻשָׁה וְדִיָּהּ הִיא הַבְּיָאָה וְלֹא הַתְּפָה³³.

33) והחו"א כתב (אה"ע"ז סי' סג ס"ק יח), שבעיקר הדין אין חילוק בין אלמנה לבתולה, אלא שבנישואי בתולה נהגו לעטר את החופה וניכר הדבר שמכניסה לחופה לשם נישואין, ולכן נחשבת החופה כקנין, מה שאין כן בנישואי אלמנה שלא נהגו לעטר את החופה לא ניכר שמכניסה לחופה לשם נישואין, ולפיכך אין החופה נחשבת כקנין, ולכן נהגו לעשות את הנישואין על ידי ביאה או יחוד. אבל אם עושה אלמנה חופה נגורה, ודאי שקונה אותה קנין גמור כבתולה, וכן דעת הגר"א (הובא בשעה"צ ס"ק ל).

[משנ"ב ס"ק כז]

וּבְשֶׁבֶת נִמְי לֹא יוּכַל לְכַרֵךְ בֵּין שְׁאָזוּ אֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם³¹ וְכו', לְפִי שְׁהַחֲדָשׁ שְׁבִתוֹרָה הוּא שְׁלִשִׁים יוֹם שְׁלִמִים, וְלִכֵּן צָרִיךְ שֶׁיַּגִּיעַ לְיוֹם שְׁלִשִׁים וְאָחֵד בְּשַׁעַת הַפְּדִיָּוִן³².